

A délutáni üléseket *Bartos István*, az MFTTT Intéző Bizottságának tagja vezette le. Az első ülészak előadói a következők voltak:

– *Heming Herdlevaer* (Norvégia), a norvég földügyi igazgatásról és kataszterről,

Apagyi Géza, az FVM FTF mb. főosztályvezetője az FVM részéről összefoglalja a konferencia tanulságát; jobbról *dr. Mihály Szabolcs* a fórum levezető elnöke; balról *Bartos Ferenc*, az MFTTT főtítkára

– *dr. Mihály Szabolcs*, a FÖMI főigazgatója az EU-tagországok kataszteri, illetve ingatlan-nyilvántartási rendszereiről,

Dr. Fenyő György főiskolai tanár a telekkönyv/ingatlan-nyilvántartás problematika kérdéseit ismerteti

– *Bartos Ferenc*, az NKP Kht. műszaki igazgatóhelyettese „Az NKP az ingatlan-nyilvántartás korszerűsítéséért” címmel.

A kávészünet után:

– *dr. Ágfalvi Mihály* főigazgató helyettes (NYME Geoinformatikai Főiskolai Kar) az ingatlan-nyilvántartási felsőfokú szakemberképzéséről tartott előadást, aztán

– *dr. Papp Iván* megyei földhivatalvezető-helyettes következett, aki az „ingatlan-nyilvántartás oktatása a földmérési szakközépiskolákban” témakörben tartott előadást, végül

– *dr. Forgács Zoltán* igazságügyi szakértő a problémakör igazságügyi szakértői tapasztalatait ismertette.

Az első nap estéjén *dr. Berczi Norbert* helyettes államtitkár jó hangulatú fogadással tisztelte meg a résztvevőket.

A második napi (csak délelőtti) program az elhangzottak megvitatásából állt (konzultáció), továbbá az ajánlás megfogalmazásából és annak elfogadásából.

Mint a bevezetőben már említettük, a tanácskozás részletesebb bemutatására lapunk januári számában térünk vissza, továbbá közölni szeretnénk az elhangzott (és a szerkesztőségbe megérkezett) előadásokat is. Ugyanakkor most közreadjuk a konferencia által kidolgozott és elfogadott ajánlás teljes szövegét.

Joó I.²

AJÁNLÁS

A Magyar Földmérési Térképészeti és Távérzékelési Társaság által „Ingatlan-nyilvántartás vagy telekkönyv” címmel megrendezett konferencia (Budapest, 2002. november 21–22.) résztvevői ajánlással fordulunk a Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztérium vezetése felé, melyben az új Polgári Törvénykönyv koncepciója kapcsán megfogalmazott – az egységes ingatlan-nyilvántartás jogintézménye szétválasztásának, szervezeti hovatartozásának kérdésével foglalkozó – megállapítások elleni határozott fellépéshez érveket kívánunk felsorakoztatni. E törekvésünket szakmai elkötelezettségünk, a földügyi szakigazgatás feladatainak, helyzetének, a működésében esetenként mutatkozó kisebb hiányosságok okainak beható ismerete, továbbá az az állampolgári szándék motiválja, mely az adóforintok optimális felhasználásában, a pazarlásnak minősíthető ráfordítások megelőzésében érdekelt.

A konferencián elhangzott – történeti visszatekintésre és nemzetközi kitekintésre is vállalkozó – előadások, köztük norvég és szlovák vezető szakemberek által elmondott tapasztalatok, megerősítik a tárca eddig megismert azon álláspontját, hogy a hatályos jogszabályok kellő garanciát nyújtanak a tulajdoni jogbiztonság érvényesítéséhez. Ennek egyik eleme az ingatlan-nyilvántartásról szóló törvény, mint ahogy a földhivatali szervezet is csupán egyike a végrehajtásban feladatot ellátó intézményi körnek.

Álláspontunk szerint a koncepcióban felvetett elképzelés, mely az egységes ingatlan-nyilvántartást egy új telekkönyv létrehozásával kívánja felváltani, tagadja a 30 éves működés kézzelfogható eredményeit (köztük a teljes föld- és ingatlan-privatizáció példa nélkül álló, gigászi munkáját is), az egy szervezeten belül funkcionáló, egymásra épülő térképi és jogi alrendszerek előnyeit, és azt, hogy így megelőzhető az illesztési zavarok. A hivatkozott koncepció szemben áll a realitásokkal, a bizonyítható nemzetközi trendekkel, és ezért alapvetően hibás.

Az 1972-ig működő önálló földnyilvántartás és telekkönyv hiányosságainak fő oka éppen a különállásból fakadt, és eredményezett tarthatatlan helyzetet, amely az egységes, integrált ingatlan-nyilvántartás létrehozását elengedhetetlenné tette. Az adatok, jogok és tények közötti ellentmondások olyan nagyságrendet képviseltek, mely miatt 9 évet igényelt a rendezést eredményező szerkesztési folyamat. A telekkönyv jogintézményének felemlítése, jogelméleti és gyakorlati szempontból ideális megoldásként való kezelése, elhallgatja a múltbeli igen negatív tapasztalatokat. A koncepció átsiklik azon tény megemlítésén is, hogy a bírósági jogorvoslat során született döntések a földhivatali eljárás jogszerűségét alátámasztják. Igazán nem tekinthető rossz aránynak, hogy az évi hárommillió földhivatali döntéssel szemben mindössze az esetek 0,05 ezrelékében született elmarasztaló ítélet.

A földhivatali ügyirathátralék, amely most lényegesen alacsonyabb, mint a korábbi években volt, elsősorban a rohamosan növekvő feladatmennyiségből adódik. (1999 óta az elintézendő ügyek mennyisége megduplázódott.) Nincs az a hivatali szervezet, mely egy ilyen terhelésnek meg tudna felelni, a munka és személyi feltételek gyökeres javítása nélkül.

Az ingatlan-nyilvántartás intézményi rendszere kiépített, működése a jogszabályoknak megfelelő. A földhivatali modernizációs program, az oktatási és továbbképzési stratégia mentén végrehajtott és a folyamatban lévő fejlesztések, illetve az ezek révén született eredmények bizonyítják: a szakterület – a mindenkor hazai források és uniós segélyprogramok felhasználásával – sokat tett és tesz azért, hogy a komoly kihívásoknak megfeleljen, szolgáltatásait az elvárható szintre emelje, és folyamatosan fejlessze.

A konferencia résztvevőinek egybehangzó álláspontja az, hogy a jelenleg működő egységes ingatlan-nyilvántartás minőségének, naprakészségének javítása, az ügyirathátralék felszámolása megoldható; ennek feltétele a szakmai irányítás és a végrehajtás humánerőforrásainak biztosítása, jogszabályok pontosítása, eszközfejlesztések végrehajtása. Az ehhez szükséges központi forrás töredéke annak a költségigény-

nek, mely ahhoz kellene, hogy az ingatlan-nyilvántartást kiiktassuk, létrehozzunk egy új önálló földnyilvántartást és egy új telekkönyvet. A meglévő, mintegy 8 milliárd forintos (hét év alatt) ráfordítással létrehozott földhivatali informatika, mely ma már a rendszerbe állított elektronikus ügyintézés háttere, átalakítása, bírósági közegbe illesztése közel ekkora vagy inkább nagyobb költségigénnyel járna.

Nemzetközi kitekintésben – különös figyelemmel az uniós csatlakozásra – megállapítható, hogy a nemzetközi irányzat is a kataszter (ingatlan-nyilvántartás) egységes szervezeti megoldásai felé halad, amelyben a jogi és műszaki adatok együttes kezelését valósítják meg, informatikai alapokon. A telekkönyv létrehozásának gondolata, az intézményi különválasztás terve, a nemzetközi trenddel ellentétes. A föld és az ember kapcsolatára, a globalizációra, a piacgazdaság kérdéseire, a fenntartható fejlődésre és környezetre vonatkozóan ajánlások születtek. Az egységes földügyi igazgatás és térképészet kialakítását szorgalmazzák, többek között, az ENSZ szakosított fórumain (Európai Gazdasági Bizottság (UNECE), Élelmészügyi és Mezőgazdasági Szervezete (FAO), Emberi Települések Központja (HABITAT), ENSZ Gazdasági és Szociális Főosztálya a fenntartható fejlődésért, az ENSZ Regionális Térképészeti Bizottságai). Magyarország a mai ingatlan-nyilvántartás szervezetével koncentráltan rendelkezik, és a világban példamutató szerepet játszik. Ahhoz, hogy Magyarország megtartsa ezt a vezető szerepet, s ne visszalépés történjen, célszerű, hogy a kormány határozottan támogassa, és a működőképesség magas szintjére emelje a meglévő rendszert.

Megjegyezni kívánjuk még, hogy a téma megfontolatlanságát megjelölés a médiában az ingatlan-nyilvántartásban dolgozók hangulatát negatívan befolyásolja, rombolja a munkamorált, és nem kívánt feszültségeket gerjeszt.

Tekintettel arra, hogy a várt előnyök messze alatta maradnak a szükséges ráfordításoknak, ezért az új Polgári Törvénykönyv koncepciója kapcsán a telekkönyv létrehozására vonatkozó javaslatok határozott elvetését szorgalmazzuk, és erre kérjük az agrártárca vezetését és a Kormányt.

Budapest, 2002. november 22.

A konferencia résztvevői

RÁDIÓCSILLAGÁSZATI MEGAPROJEKTEK

Az URSI (International Union of Radio Science) Hollandiában, Maastrichtban rendezte 27. kongresszu-